

CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH
CENTER FOR INTERNATIONAL RELATIONS

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI W 2012 ROKU

1. WPROWADZENIE

W roku 2012 Centrum Stosunków Międzynarodowych kontynuowało swój dwutorowy kierunek rozwoju, ukierunkowany z jednej strony na efektywną współpracę z sektorem biznesu, z drugiej zaś na prowadzenie wysokiej jakości projektów badawczych, które mogły wnosić znaczącą wartość dodaną do debaty publicznej.

Raporty, które przygotowywało Centrum, np. na temat Chin, cieszyły się sporym powodzeniem zarówno w sektorze biznesu, jak i w środowisku decydentów politycznych. Wyraźnie odczuliśmy potrzebę otwarcia się na świat ze strony polskiej polityki zagranicznej. Z kolei wyniki długich projektów badawczych na temat integracji dzieci uchodźców, a także porównawczego projektu dotyczącego postaw elit Polski i Niemiec, pomimo swojej czasochłonności i dużego nakładu sił ze strony zespołu CSM, dały dużo satysfakcji ze względu na spory oddźwięk wśród zainteresowanych.

Pomimo tego, dla Centrum Stosunków Międzynarodowych, podobnie jak i dla zaprzyjaźnionych innych fundacji, które zajmują się polityką międzynarodową i europejską, a nie są subwencionowane z budżetu państwa, nadchodzi trudny czas. Wyraźnie odczuwalne jest spowolnienie gospodarcze w Polsce i wstrzymywanie inwestycji po stronie sektora prywatnego. Odbija się to na możliwości pozyskiwania wsparcia dla poszczególnych projektów prowadzonych w założeniu szerszego, publicznego interesu. Mamy jednak nadzieję, że dotychczasowa marka i wieloletnie osiągnięcia CSM przyczynią się do kontynuacji i rozwijania działań Fundacji w nadchodzącym okresie.

Prezes i założyciel Centrum Stosunków Międzynarodowych

Janusz Reiter

2. CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH (CSM)

CSM jest fundacją – niezależnym, pozarządowym ośrodkiem analitycznym zajmującym się polską polityką zagraniczną i najważniejszymi problemami polityki międzynarodowej. CSM realizuje własne projekty badawcze, przygotowuje raporty i analizy oraz uczestniczy w międzynarodowych projektach we współpracy z podobnymi instytucjami w wielu krajach. Działalność CSM ma charakter badawczy i edukacyjny. Od momentu powstania Centrum w 1996 r. udało się zbudować wpływowe forum dla debaty nad polityką zagraniczną z udziałem polityków, dyplomatów, pracowników administracji publicznej, przedsiębiorców, dziennikarzy, studentów oraz przedstawicieli wielu innych organizacji pozarządowych.

Celem CSM jest:

- wzmocnienie polskiego środowiska zajmującego się polityką zagraniczną oraz pogłębienie wiedzy o polityce międzynarodowej w społeczeństwie polskim;
- pogłębianie rozumienia celów polskiej polityki zagranicznej wśród elit politycznych, dyplomatycznych i dziennikarskich innych państw, jak również uświadamianie polskich liderów co do celów polityki zagranicznej innych państw;
- wpływ na najważniejsze kierunki debaty o polityce międzynarodowej w Polsce i za granicą.

W dotychczasowej swojej działalności CSM szczególny nacisk kładło na problematykę międzynarodowych stosunków gospodarczych, różnych aspektów integracji europejskiej oraz funkcjonowania Polski w UE, stosunków transatlantyckich i NATO, szeroko pojętej polityki wschodniej, migracji, polityki klimatycznej i energetycznej, bilateralnych i multilateralnych kierunków polskiej polityki zagranicznej. Przy realizacji projektów CSM współpracowało z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, Ministerstwem Obrony Narodowej, komisjami spraw zagranicznych Sejmu i Senatu RP, Ministerstwem Gospodarki i Ministerstwem Środowiska. Liczne projekty zostały zrealizowane dzięki wsparciu NATO, Komisji Europejskiej, Fundacji Forda, Fundacji im. Stefana Batorego, Fundacji im. Roberta Boscha, Fundacji Konrada Adenauera, Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej, European Climate Foundation, National Endowment for Democracy, Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe, Kulczyk Investments.

Zarząd CSM w 2012 roku: **Janusz Reiter** - prezes i założyciel CSM, dyplomata; **Bartłomiej Nowak** – dyrektor wykonawczy CSM oraz **Wojciech Borodzicz-Smoliński**, wicedyrektor CSM. Członkami Rady Programowej CSM są: Jan Barcz, J.D. Bindenagel, Henryka Bochniarz, Zbigniew Brzeziński, Erhard Busek, Jerzy Buzek, Hanna Gronkiewicz-Waltz, Daniel Hamilton, Ludger Kühnhardt, Zbigniew Lewicki, Zdzisław Najder, Andrzej Olechowski, Dariusz Rosati, Wojciech Sadurski, Fritz Stern, Hanna Suchocka, Jan Szomburg, Jan Zielonka.

Publikacje CSM, w tym analizy i raporty, dostępne są na stronie: www.csm.org.pl

3. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH

W 2012 r. działalność programowa CSM koncentrowała się wokół czterech głównych bloków tematycznych:

- Konsekwencje światowego kryzysu gospodarczego (m. in. przyszłość strefy Euro, państwa Europy Środkowej i Wschodniej w światowym łańdźie gospodarczym)
- Polityka bezpieczeñstwa europejskiego i stosunki transatlantyckie
- Polska polityka wschodnia oraz Partnerstwo Wschodnie Unii Europejskiej
- Problematyka migracji.

4. SEMINARIA I KONFERENCJE CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH PROWADZONE W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ.

- Styczeń 2012–czerwiec 2013. Centrum Stosunków Międzynarodowych realizuje projekt: Integracja dzieci uchodźców oraz dzieci objętych międzynarodową ochroną prawną w polskich szkołach „I-KIDS”. Projekt ten realizowany jest przy wsparciu Europejskiego Funduszu na rzecz Uchodźców oraz budżetu państwa. Jednym z założeń projektu jest podkreślenie roli edukacji szkolnej nie tylko w procesie integracji dzieci, ale również całych rodzin. Jego efektem końcowym powinna być poprawa oferty integracyjnej skierowanej bezpośrednio do dzieci, a pośrednio do całych rodzin uchodźczych. Wśród głównych celów projektu wymienić można: podnoszenie ogólnej świadomości imigrantów odnośnie do znaczenia edukacji; podnoszenie kwalifikacji nauczycieli; zebranie informacji o wynikach nauczania oraz umiejętnościach dzieci imigrantów z państw trzecich w porównaniu do dzieci polskich.
- 16.03.2012. Seminarium „Lithuania and Poland: lost in translation. What is shaping PL-LT relations in the XXI century?”. W roli prelegentów udział wzięli: Vytis Jurkonis, Centrum Studiów Europy Wschodniej, Wilno, Wojciech Borodzicz-Smoliński, Centrum Stosunków Międzynarodowych.
- 19-20.04.2012 Centrum Stosunków Międzynarodowych, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet w Lipsku i Erasmus Mundus byli współorganizatorami „The Global Studies Seminar: The faces of crisis”. Seminarium adresowane było do elitarniej grupy studentów ze świata, wyselekcjonowanych w procesie rekrutacyjnym.

Wykładowcami byli m.in. prof. Dariusz Rosati, SGH, dr Janusz Onyszkiewicz, Senior Fellow CSM, Bartłomiej Nowak, dyrektor CSM, Tobiasz Adamczewski, Cleantech Poland, prof. Marek Okólski, dyrektor Ośrodka Badań nad Migracjami Uniwersytetu Warszawskiego.

- 26.04.2012. Podczas wizyty premiera Chin, Wen Jiabao i jego spotkania z przywódcami jedenastu państw Europy Środkowej i Wschodniej odbyła się prezentacja raportu „Chińczycy w CEE: partnerzy czy tylko konkurenci”. Raport, który wyszedł nakładem CEED Institute, przygotowany był przez zespół CSM: Martę Golonkę, Radosława Pyffela (Centrum Badań Polska-Azja), Bartłomieja Nowaka, oraz stypendystę CSM, Daniela Timonera. Po prezentacji Raportu, Dyrektor Wykonawczy CSM, Bartłomiej Nowak, został zaproszony do oficjalnej wizyty w Chinach, gdzie uczestniczył m.in. w otwarciu Instytutu Badań nad Europą Środkową i Wschodnią w Szanghaju.
- 14.05.2012 Central and Eastern Europe Development Institute we współpracy z Centrum Stosunków Międzynarodowych zorganizował podczas Europejskiego Kongresu Gospodarczego w Katowicach panel „EU and Central European Countries in the face of economic crisis”. Moderatorem panelu był prezes CSM, Janusz Reiter, a mówcami: były minister spraw zagranicznych Joschka Fischer, były premier Słowacji Mikulas Dziurinda, największy polski przedsiębiorca Jan Kulczyk oraz Alicja Kornasiewicz, Doradca Morgan Stanley.

- 30.05.2012. Konferencja CSM „Integracja imigrantek – żon polskich obywateli. Wyniki badań i rekomendacje”. Otwarcia dokonała prof. dr hab. Krystyna Iglicka, Centrum Stosunków Międzynarodowych. Udział wzięły:
 - dr Agata Górny, Ośrodek Badań nad Migracjami UW, Małżeństwa mieszane w imigracji do Polski – wybrane wyniki badań.
 - Julia Bartnikiewicz, Usługi Psychologiczne Julia Bartnikiewicz, Organizacja pomocy psychologicznej dla małżeństw mieszanych - adaptacja dzieci, młodzieży i dorosłych do warunków życia w Polsce.
 - Iwona Bąbiak i dr Katarzyna Gmaj, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Wyniki badań przeprowadzonych w projekcie „Cudzoziemscy małżonkowie obywateli polskich – wymiar genderowy”.
 - Larysa Maślankowska, Ponad granicami. Podtrzymywanie więzi rodzinnych – trudności związane z zapraszaniem najbliższych członków rodziny.
 - Tatiana Busygina-Wojtas, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, Trudności w komunikowaniu się Polaków i Rosjan na przykładzie polsko-rosyjskich małżeństw i związków nieformalnych.

Po dyskusji zaprezentowano film zrealizowany w ramach projektu.

Projekt był współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu na rzecz Integracji Obywateli Państw Trzecich oraz z budżetu państwa.

- 11.06.2012. Central and Eastern Europe Development Institute we współpracy z Centrum Stosunków Międzynarodowych zorganizował panel dyskusyjny nt. przyszłości Europy „Expect the unexpected”. Panel odbył się w ramach Wrocław Global Forum, którego CSM był jednym z głównych partnerów. Dyskusję moderował prezes CSM, Janusz Reiter, a głównymi gośćmi byli: Horst Köhler, były prezydent Niemiec; Danuta Hübner, przewodnicząca komisji ds. polityki regionalnej w Parlamencie Europejskim; profesor Norman Davies, historyk, oraz Jan Kulczyk, największy polski przedsiębiorca.

- 5.07.2012. W Bibliotece Publicznej m.st. Warszawy odbyła się konferencja ekspercka „Polska – Litwa: razem dla Regionu Morza Bałtyckiego” poświęcona współpracy gospodarczej między Polską a Litwą. Współpraca gospodarcza w odróżnieniu od relacji politycznych jest bardzo zaawansowana i może służyć budowie zaufania między Litwą a Polską. Oba kraje współpracują ściśle w kwestiach gospodarczych, m.in. w sektorze energetycznym. Litewskie firmy wchodzą na Polską Giełdę Papierów Wartościowych, natomiast polskie inwestują na Litwie. Udział wzięli przedstawiciele biznesu i eksperci badający współczesne wzajemne relacje Polski i Litwy.

Partnerzy konferencji: Ambasada Republiki Litewskiej w Warszawie i Biblioteka Publiczna m.st. Warszawy, Główna Biblioteka Województwa Mazowieckiego.

- 3.09.2012 Kielecka Konferencja Bezpieczeństwa w ramach XX Międzynarodowego Salonu Przemysłu Obronnego. Organizatorem konferencji było Stowarzyszenie Euro-Atlantyckie, a Centrum Stosunków Międzynarodowych było partnerem merytorycznym konferencji. Dyrektor Wykonawczy CSM, Bartłomiej Nowak, poprowadził panel nt. tarczy rakietowej i systemu obrony powietrznej, w którym jednym z mówców był dr Janusz Onyszkiewicz, Senior Fellow w CSM oraz Przewodniczący Rady Wykonawczej SEA.

- 19-21.09.2012 CSM było partnerem merytorycznym dorocznego forum strategicznego nt. stosunków USA-Europa Środkowa (U.S.-Central Europe Strategy Forum), organizowanego przez Center for European Policy Analysis (CEPA) w Waszyngtonie. W 2012 roku forum zatytułowane było: „Europe whole, free and at peace. Mission

accomplished?". W jego ramach CSM, we współpracy z Ambasadą RP w Waszyngtonie, poprowadziło panel nt. stosunków Polska – USA.

- 7-10.10.2012 – druga trójstronna, polsko-niemiecko-amerykańska konferencja młodych liderów, pod tytułem “The European Union in Crisis - The Future of the Euro and the Euro Zone”, odbyła się w Brukseli.

American Council on Germany z Nowego Jorku, Centrum Stosunków Międzynarodowych w Warszawie oraz Fundacja Draegera w Lubece organizują corocznie pierwszą tego typu inicjatywę: trójstronny program konferencyjny przeznaczony dla młodych liderów z Polski, Niemiec i Stanów Zjednoczonych, którzy znajdują się na średnim szczeblu rozwoju kariery zawodowej. Głównym celem konferencji jest wzmocnienie ich kompetencji poprzez stymulowanie dialogu pomiędzy przedstawicielami różnych profesji oraz stworzenie nowej sieci kontaktów przyszłych globalnych liderów.

W konferencji wzięło udział około 30 młodych profesjonalistów ze Stanów Zjednoczonych, Niemiec i Polski. Uczestnicy konferencji, wytypowani w specjalnym postępowaniu kwalifikacyjnym, reprezentowali świat mediów, polityki, nauki, biznesu, organizacji międzynarodowych i organizacji pozarządowych.

W konferencji jako mówcy udział wzięli znamienici goście – między innymi Daniel Gros, Ulrike Guérot, Lajos Bokros, Roland Freudenstein i Sidonia Jędrzejewska.

- 11.10.2012. Wykład prof. Edwarda Harrisa "Life of a Civil Lawsuit in US Courts", zorganizowany we współpracy z IIT/ Chicago-Kent College of Law. Edward C. Harris pełni funkcję Assistant Dean and Associate Professor for International LL.M. Programs w IIT/

Chicago-Kent College of Law. Ukończył Loyola University Chicago. Pracował w Schuyler, Roche & Zwirner PC, gdzie koncentrował się na międzynarodowych transakcjach biznesowych. Interesują go głównie zagadnienia własności intelektualnej w kontekście międzynarodowym.

- 26.10.2012. Centrum Stosunków Międzynarodowych oraz German Marshall Fund of the United States zorganizowały doroczną wizytę w Polsce amerykańskich stypendystów programu Marshall Memorial Fellows. Jest to program dla młodych profesjonalistów, którzy mają potencjał, aby w przyszłości być liderami w swoich dziedzinach działalności.

Podczas spotkania ze stypendystami, dyrektor wykonawczy CSM, Bartłomiej Nowak, dyskutował nad przyszłością Unii Europejskiej i wspólnej waluty.

- 6.11.2012. Seminarium „Poland and Lithuania: understanding foreign policy needs” poświęcone parlamentarnym wyborom na Litwie – jak mogą zmienić politykę zagraniczną Litwy i stosunki polsko-litewskie. Paneliści: Laimonas Talat-Kelpša, doradca ds. polityki zagranicznej w gabinecie politycznym premiera Andriusa Kubiliusa, b. ambasador Litwy w Gruzji; Andrzej Halicki, Poseł do Sejmu RP, członek Komisji Spraw Zagranicznych Sejmu; moderacja Wojciech Borodzicz-Smoliński, wicedyrektor Centrum Stosunków Międzynarodowych.

- 12.11.2013. Centrum Stosunków Międzynarodowych było współgospodarzem debaty z cyklu „Idee Nowego Wieku”. Jest to seria spotkań z wybitnymi osobistościami życia publicznego, organizowanych przez Kancelarię Prezydenta RP, Bronisława Komorowskiego. Dyrektor Wykonawczy CSM, Bartłomiej Nowak, poprowadził tym razem spotkanie z jedynym z najbardziej znanych finansistów, a zarazem filantropem, George’em Sorosem. Seminarium zatytułowane było „Governing Global economy. How to get out of the mess?”.

- 6.12.2012 Central and Eastern Europe Development Institute we współpracy z Centrum Stosunków Międzynarodowych zaprezentował w Berlinie raporty "Partners or rivals? Chinese Investments in Central and Eastern Europe" oraz "Partners or rivals? Part II - China and CEE - business and ethics".

Seminarium zorganizowane zostało we współpracy z DGAP (Deutsche Gesellschaft für Auswärtige Politik) i połączone było z dyskusją z udziałem dr. Eberharda Sandschneidera (dyrektora DGAP Research), dr Marty M. Golonki (CSM), Bernta Bergera (Senior Researcher z SIPRI). Debatę prowadził prezes CSM, Janusz Reiter.

5. PUBLIKACJE CSM w 2012 r.

5.1. Seria „Raporty i Analizy”

B. Nowak, *Ostatnia prezydentura dużych oczekiwań – refleksje po Prezydencji Polski w Radzie UE* (także w niemieckiej wersji językowej)

K. Iglicka, K. Gmaj, I. Bąbiak, *Cudzoziemcy małżonkowie obywateli polskich – wymiar genderowy. Rekomendacje*

K. Iglicka, K. Gmaj, *Katalog dobrych praktyk związanych z dziećmi uchodźczymi i objętymi międzynarodową ochroną prawną w systemach edukacyjnych*

M. Pitura, *Eyes wide shut? The European Union diplomacy's stance upon the Syrian unrest 2011-2012 in the context of the Middle East Quartet*

5.2. Seria „Komentarze i Opinie”

W. Borodzicz-Smoliński, *Białoruś traci niepodległość*, nr 1/2012 (także w angielskiej wersji językowej)

W. Borodzicz-Smoliński, *Rosja po wyborach*, nr 2/2012

W. Borodzicz-Smoliński, V. Jurkonis, *Lithuania and Poland: Lost in Translation*, nr 3/2012

W. Czachur, J. Trojanowski, *Obraz Polski w Niemczech – zmiany dzięki prezydencji?*, nr 4/2012

A. Dzieszkowska, *Francuskie wybory: co z tego wynika dla Polski?*, nr 5/2012

J. Onyszkiewicz, *Tactical Nuclear Weapons in Europe*, nr 6/2012

A. Dzieszkowska, J. Trojanowski, *Merkollande - business as usual po wyborach we Francji?*, nr 7/2012

5.3. Seria „Biuletyn Niemiecki”

A. Przybyll, *Niekochani. Turcy w Niemczech*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 23

M. Zaborski, *„Dla dobra narodu niemieckiego...” Prezydenci RFN w latach 1949-2012*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 24

M. Olewnik, *Niemiecki rynek książki w obliczu rozwoju technologii cyfrowych*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 25

A. Drzewicki, *Współczesny wymiar stosunków niemiecko-rosyjskich*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 26

P. Rzekanowski, *Niemiecki futbol, inny świat*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 27

T. Behrens, *Stosunki niemiecko-izraelskie – bliskie partnerstwo w niespokojnych czasach*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 28

A. Łada, *Migranci w Niemczech – przykład lokalny*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 29

A. Umland, *Ukraina jako biała plama na mentalnej mapie Niemców* i B. T. Wieliński, *Tuż przed rozpoczęciem Euro 2012 niemieccy politycy zrobili z Ukraińców chłopców do bicia. A potem jak zwykle o nich zapomnieli*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 30

K. Frymark, *Niemieckie współkształtowanie globalizacji w dobie kryzysu*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 31

R. Woś, *Niemieckie partie na rok przed wyborami do Bundestagu*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 32

D. Bruncz, *Polityka i religia w Niemczech*, Centrum Stosunków Międzynarodowych, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, nr 33

5.4. Seria „Biuletyn Europy Środkowej i Wschodniej”

Fundacja Konrada Adenauera i Centrum Stosunków Międzynarodowych wydają e-biuletyn poświęcony problematyce stosunków gospodarczych w Europie Środkowej i Wschodniej. Partnerem Biuletynu jest CEED Institute.

D. Kałan, *Relacje o specjalnym znaczeniu? Chiny w polityce zagranicznej Węgier w okresie rządów Viktora Orbána (2010-2012)*, nr 1

J. Groszkowski, *Czechy i Słowacja: dwie strategie na czas kryzysu w Europie*, nr 2

Ł. Białek, *Przegląd bezpośrednich inwestycji zagranicznych w Europie Środkowej i Wschodniej*, nr 3

A. Łoskot-Strachota, *Podobne czy całkiem inne? Polityka zwiększania bezpieczeństwa dostaw gazu w krajach Europy Środkowo-Wschodniej*, nr 4

B. Sawicz, *Konwergencja realna regionów Europy Środkowej i Wschodniej i Unii Europejskiej?*, nr 5

K. Gmaj, *Sytuacja demograficzna w krajach EU 8+2*, nr 6

5.5. Książki

K. Iglicka, K. Gmaj, I. Bąbiak, *Integracja imigrantek - żon polskich obywateli. Wyniki badań i rekomendacje*, Wydawnictwo Naukowe Scholar Warszawa 2012

M. Golonka, *Partners or rivals? Chinese investments in Central and Eastern Europe*

Europa kontynent pojednania? 40 lat po wizycie Willy'ego Brandta w Warszawie (wesja niemiecka Europa Kontinent der Versöhnung. 40 Jahre nach dem Besuch Willy Brandts in Warschau) wydane z Fundacją Eberta

6. ZESPÓŁ CSM w 2012 r.

Janusz REITER – Prezes i założyciel CSM

Janusz Reiter studiował germanistykę na Uniwersytecie Warszawskim. W 1977 r. rozpoczął pracę jako dziennikarz. W latach 1990–1995 był ambasadorem Polski w Republice Federalnej Niemiec. Był aktywnie zaangażowany w proces przebudowy stosunków polsko-niemieckich.

W 1996 r. J. Reiter założył Centrum Stosunków Międzynarodowych, niezależny think tank poświęcony polityce zagranicznej i bezpieczeństwa.

W latach 2005–2007 J. Reiter był ambasadorem Polski w Stanach Zjednoczonych. W 2008 r. został Specjalnym Wysłannikiem do spraw zmian klimatu i w tej roli uczestniczył w przygotowaniach do konferencji klimatycznych w Poznaniu i Kopenhadze. Był też wiceprezesem Presspublica Sp. z o.o. Od 2010 r. J. Reiter ponownie kieruje pracą Centrum Stosunków Międzynarodowych.

Jest autorem i współautorem wielu publikacji książkowych i prasowych. Publikował m.in. w „Frankfurter Allgemeine Zeitung”, „Weltwoche”, „Washington Post”, „Wall Street Journal”, „Die Zeit”, a także w polskiej prasie. J. Reiter otrzymał liczne nagrody i wyróżnienia, m.in. Wielki Krzyż Zasługi z Gwiazdą i Wstęgą Republiki Federalnej Niemiec, nagrodę Uniwersytetu Europejskiego Viadrina, honorowy tytuł College of the Atlantic w USA.

Bartłomiej NOWAK – Dyrektor Wykonawczy

Politolog, absolwent podyplomowych studiów z zarządzania reformami ekonomicznymi i politycznymi harwardzkiej Kennedy School of Government. W latach 2004-2009 pracował w Parlamencie Europejskim jako szef gabinetu wiceprzewodniczącego PE, Janusza Onyszkiewicza, a następnie jako asystent ds. polityki zagranicznej. Wcześniej był doradcą polskich delegatów w Konwencji ds. Przyszłości Europy (2002-2003) oraz ekspertem ds. reformy UE i rozszerzenia w Centrum Stosunków Międzynarodowych (2002-2004). W okresie przystępowania Polski do UE był członkiem rady programowej Inicjatywy TAK w Referendum oraz Narodowej Rady Integracji Europejskiej (2002-2003). Jest członkiem Rady Naukowej Instytutu Zachodniego w Poznaniu oraz wykładowcą Uczelni Vistula.

Wojciech BORODZICZ-SMOLIŃSKI – Wicedyrektor CSM

Absolwent Akademii Obrony Narodowej oraz Centrum Europejskiego UW. W latach 2004–2009 prowadził Biuro Janusza Onyszkiewicza, Posła do Parlamentu Europejskiego. Uczestnik programów Promoting Tolerance oraz Project Interchange. Od 2004 roku specjalizuje się w analizowaniu polskiej i europejskiej polityki wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem Białorusi. Od 2004 współtworzy Białoruską Szkołę Dziennikarstwa oraz szereg innych inicjatyw na Białorusi. Interesuje się kierunkiem rozwoju procesu integracji europejskiej oraz problematyką wschodniego wybrzeża basenu Morza Śródziemnego.

Prof. dr hab. Krystyna IGLICKA – Senior Fellow

Profesor nauk ekonomicznych. Rektor Uczelni Łazarskiego, kierownik Katedry Metod Ilościowych w Ekonomii, dyrektor Centrum ds. Migracji i Demografii. Ekspert rządu polskiego ds. polityki migracyjnej. Ekspert Komisji Europejskiej ds. Mobilności pracowników z nowych państw członkowskich po 2004 roku. Przewodnicząca Zespołu ds. Imigracji oraz Migracji Powrotnych i Imigracji przy Rzeczniku Praw Obywatelskich V i VI kadencji. Członek Komitetu ds. Migracji i Polonii przy Polskiej Akademii Nauk. Była wykładowcą na kilku amerykańskich i europejskich uniwersytetach. W latach 1999-2000 stypendystka Fulbrighta na University of Pennsylvania. W latach 1996-1999 koordynator Polish Migration Project w School of Slavonic and East European Studies, University College London. Autorka pięciu monografii m.in. *Poland's Post-War Dynamic of Migration*, Ashgate, Aldershot 2001, *Powroty Polaków w okresie kryzysu. W pętli pułapki migracji*, Warszawa, Scholar 2010 oraz *Kontrasty migracyjne Polski. Wymiar transatlantycki*, Warszawa, Scholar, 2008. Współredaktor m. in. książek: *The Challenge of East-West Migration for Poland* (wraz z Keith Sword), Macmillan, London-New York 1999 oraz *From Homogeneity to Multiculturalism: Minorities Old and New in Poland* (wraz z F.E.I. Hamilton), UCL Press, London 2000. Autorka przeszło 70 prac naukowych o tematyce demograficznej i migracjach opublikowanych przez prestiżowych wydawców Polski, Wielkiej Brytanii i USA.

Prof. nzw. dr hab. inż. Andrzej Kraszewski - Senior Fellow

Profesor Politechniki Warszawskiej, specjalista w zakresie wpływu przedsięwzięć infrastrukturalnych na środowisko. Minister środowiska w latach 2010-2011, a wcześniej m.in. wiceprzewodniczący Konwencji Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ ds. ocen oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym. Jest autorem wielu prac naukowych, głównie z zakresu oddziaływania zanieczyszczeń środowiska na ekosystemy i na zdrowie człowieka oraz twórcą modeli matematycznych, używanych do zarządzania ochroną środowiska wodnego.

Dr Marta GOLONKA - Senior Fellow

Była wykładowcą London School of Economics, gdzie uzyskała tytuł doktora i magistra w dziedzinie Międzynarodowej Polityki Ekonomicznej i Stosunków Międzynarodowych. Wcześniej zdobyła licencjat na University of Texas w Austin, gdzie się wychowywała. W Krakowie była wykładowcą m.in. Uniwersytetu Jagiellońskiego i Wyższej Szkoły Europejskiej im. Ks. Józefa Tischnera, jednocześnie zajmowała się dziennikarstwem, współpracowała z MSZ i Pricewaterhousecoopers. Jako analityk ekonomiczny specjalizuje się w reformach polityki gospodarczej i rozwojowej, do jej zainteresowań należą również rynki wschodzące, szczególnie Chiny. Jej doświadczenie zawodowe obejmuje pracę w sektorze medialnym jak i zaangażowanie w publicznych i prywatnych instytucjach w Brukseli, Warszawie i Londynie, na poziomie lokalnym i międzynarodowym. Była doradcą w UKIE. Ma bogate doświadczenie w zakresie spraw europejskich zdobyte podczas pracy w Komisji Europejskiej i w Parlamencie Europejskim

Dr Janusz ONYSZKIEWICZ – Senior Fellow

Dwukrotny minister obrony narodowej (w latach 1992–1993 i 1997–2000), poseł na Sejm X, I, II i III kadencji, od 2004 do 2009 poseł do Parlamentu Europejskiego (do 2007 r. wiceprzewodniczący PE,

a od 2007 wiceprzewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych PE). Jest doktorem honoris causa Uniwersytetu w Leeds. W 1980 był jednym z założycieli NSZZ „Solidarność” Regionu Mazowsze. W 1989 r. uczestniczył w negocjacjach Okrągłego Stołu jako rzecznik prasowy „Solidarności”. W roku 1994 został wybrany na prezesa Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego. Zajmował stanowisko wiceprzewodniczącego Parlamentu Europejskiego (2004–2007) i wiceprzewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych. Przewodniczący Rady Wykonawczej Stowarzyszenia Euro-Atlantyckiego.

Dr Katarzyna GMAJ

Doktor nauk humanistycznych, socjolog (Uniwersytet Warszawski, 2011), magister kulturoznawstwa (Uniwersytet Warszawski, 1999). Od 2001 współpracuje z organizacjami pozarządowymi. Główne zainteresowania: migracje, mniejszości narodowe i etniczne.

Dr Waldemar CZACHUR

Doktor nauk humanistycznych, niemcoznawca, od 2001 pracownik naukowy Uniwersytetu Warszawskiego, współautor książki *Jak rozmawiać z Niemcami. O trudnościach dialogu polsko-niemieckiego i jego europejskim wyzwaniu*. Wrocław 2009 (wraz z Kazimierzem Wóycickim). Inicjator i współredaktor Biuletynu Niemieckiego wydawanego przez Centrum Stosunków Międzynarodowych i Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej.

Anna DZIESZKOWSKA

Absolwentka Europeistyki na Uniwersytecie Maastricht. Ukończyła także studia licencjackie ze Stosunków Międzynarodowych ze specjalnością Prawo Międzynarodowe na Uniwersytecie Genewskim. Od 2010 r. pracuje na stanowisku eksperta w Centrum Stosunków Międzynarodowych. Główne obszary jej zainteresowania badawczego to Unia Europejska, globalne zarządzanie oraz prawa człowieka.

Eliza GŁOWACKA-SZPROT

Absolwentka Zarządzania i Marketingu ze specjalizacją Stosunki Międzynarodowe i Dyplomacja w Wyższej Szkole Biznesu – National Louis University w Nowym Sączu. Ukończyła również studia podyplomowe w Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego.

Małgorzata CHUDZYŃSKA – sekretariat

Magister filologii rosyjskiej, absolwentka Podyplomowych Studiów Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Warszawskiego.

WSPÓŁPRACOWNICY

Iwona BAŁBIAK

Socjolog, psycholog społeczny – absolwentka SWPS w Warszawie, obecnie doktorantka Interdyscyplinarnych Studiów Doktoranckich SWPS. Brała udział w badaniach naukowych poświęconych kwestiom związanym z integracją cudzoziemców w Polsce, sytuacją i potrzebami osób z ograniczeniem sprawności oraz dotyczących społeczności lokalnych. Od wielu lat współpracuje z organizacjami pozarządowymi w Polsce i Indiach.

dr Małgorzata BONIKOWSKA

Ekspert ds. europejskich. Dr historii, europeista. Specjalizuje się w strategiach zarządzania i komunikacji instytucji publicznych oraz polityce zagranicznej UE ze szczególnym uwzględnieniem Azji.

Jest absolwentką paryskiej Sorbony (historia), Uniwersytetu Warszawskiego (filologia włoska) i Akademii Teatralnej (historia kultury). Ukończyła podwójne studia doktoranckie w Szkole Nauk Społecznych PAN i Szkole Nauk Historycznych w Republice Marino. W latach 1996–1997 realizowała roczny projekt badawczy w zakresie marketingu politycznego i public affairs na wydziale Nauk Politycznych Uniwersytetu Columbia w Nowym Jorku (stypendium Fulbrighta).

Od 2009 roku jest dyrektorem projektu THINKTANK i współwydawcą Magazynu THINKTANK (www.thinktankmagazine.pl). Pracuje także jako doradca w Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich oraz prowadzi zajęcia na Uniwersytecie Warszawskim i kilku prywatnych uczelniach.

W latach 2001–2008 była ekspertem ds. komunikacji i szefem Programu Informacji i Komunikacji Komisji Europejskiej w Polsce, a potem w Bułgarii. W okresie 1998–2001 pracowała w UKIE i w Fundacji Fundusz Współpracy pełniąc obowiązki wicedyrektora Departamentu Informacji i Komunikacji Społecznej, dyrektora Centrum Informacji Europejskiej UKIE, doradcy szefa UKIE. Przygotowała i realizowała m.in. rządowy Program Informowania Społeczeństwa o integracji Polski z UE (PIS). Tworzyła ogólnopolską sieć Regionalnych Centrów Informacji Europejskiej. Uczestniczyła w realizacji projektów m.in. w ramach programów PHARE FIESTA II, PHARE SIERRA i PHARE'97 European Public Relations System. Wcześniej (1995–1998) była dziennikarzem w Telewizji Publicznej.

Jest autorką ponad 50 publikacji i promotorem ok. 100 prac magisterskich, licencjackich i dyplomowych. Zasiada w radzie programowej Fundacji „Europea”. Jest Prezesem stowarzyszenia India EU Council oraz wiceprezesem International Communication Forum z siedzibą w Londynie.

Piotr BURAS

Absolwent Instytutu Stosunków Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, ekspert ds. niemieckich, publicysta. Do czerwca 2006 pracownik Centrum Studiów Niemieckich i Europejskich im. Willy Brandta Uniwersytetu Wrocławskiego, wcześniej w Instytucie Studiów Politycznych PAN oraz Institute for German Studies uniwersytetu w Birmingham. Stypendysta Volkswagen Stiftung

w ramach programu Common European Foreign and Security Policy Studies. Opublikował m.in. antologię *Pamięć wypędzonych. Grass, Beneš i środkowoeuropejskie rozrachunki* (z Piotrem M. Majewskim), Warszawa 2003, *Dokąd prowadzi niemiecka droga? Polityka zagraniczna Niemiec 2001–2004*, Wrocław 2005 oraz *Polens Weg. Von der Wende bis zum EU-Beitritt* (z Henningiem Tewešem), Stuttgart 2005.

Miłosława FIJAŁKOWSKA

Absolwentka kulturoznawstwa międzynarodowego na Wydziale Studiów Międzynarodowych i Politycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Podyplomowego Studium Polityki Zagranicznej w PISM. Stypendystka GFPS, Fundacji Hertie oraz Fundacji Konrada Adenauera. Doktorantka w Instytucie Studiów Politycznych PAN.

dr hab. Jerzy KRANZ

Doktor habilitowany, naukowiec i dyplomata. Absolwent Wydziału Prawa Uniwersytetu Poznańskiego (1966–1970). Pracownik Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk (1975–1990). Radca, a następnie radca – minister pełnomocny Ambasady RP w Niemczech (1991–1995). W latach 1995–1998 zastępca dyrektora Centrum Stosunków Międzynarodowych. Dyrektor Departamentu Spraw Prawnych i Konsularnych, a następnie podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych (1998–2001). W latach 2001–2002 ambasador RP w Niemczech. Stypendysta Alexander von Humboldt - Stiftung. Autor publikacji z dziedziny prawa międzynarodowego i stosunków międzynarodowych.

dr Jerzy M. NOWAK

Dyplomata zawodowy, specjalizujący się w dyplomacji wielostronnej (emerytowany od listopada 2007); ambasador tytularny, dr praw. W służbie zagranicznej od 1960 r. na placówkach dyplomatycznych: w Dar-es-Salaam (1962–1965), Buenos Aires (1967–1971) i Nowym Jorku (misja przy ONZ, 1981–1986). Ambasador przy Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej, Biurze ONZ i UNIDO w Wiedniu (1992–1997), w Hiszpanii i Księstwie Andory (2000–2002), w Radzie Północnoatlantyckiej (NATO) i Unii Zachodnioeuropejskiej (WEU) w Brukseli (2002–2007). W latach 1973–2000 zaangażowany równolegle w rokowania i proces KBWE, a następnie w działalność OBWE. W MSZ m.in.: szef Departamentów: Studiów i Programowania (1987–1991) i Polityki Bezpieczeństwa (1997–2000), a także w tym samym czasie – członek zespołu negocjującego przystąpienie Polski do NATO, negocjator adaptowanego Traktatu CFE oraz Przedstawiciel Polskiego Urzędującego Przewodniczącego OBWE. Autor kilkudziesięciu publikacji w Polsce i za granicą na tematy europejskiego bezpieczeństwa, kontroli zbrojeń, KBWE/OBWE oraz NATO. Uczestnik konferencji i seminariów międzynarodowych; wygłaszał odczyty na wielu forach międzynarodowych i uniwersytetach. Członek Polskiego Stowarzyszenia Euroatlantyckiego i amerykańskiego Eisenhower Fellowship, a wcześniej – członek Rady Dyrektorów East-West Institute w Nowym Jorku i Polskiej Sekcji Klubu Rzymskiego. W 1960 r. ukończył studia na Wydziale Dyplomatyczno-Konsularnym Szkoły Głównej Służby Zagranicznej, a w 1967 r. doktoryzował się na Wydziale Prawa Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu. Odznaczony wysokimi odznaczeniami polskimi, hiszpańskim, litewskim i ukraińskim.

Michał OLEWNIK

Michał Olewnik jest absolwentem germanistyki na Uniwersytecie Warszawskim. Z CSM współpracuje od listopada 2010 roku. Główne obowiązki: redakcja, przygotowywanie materiałów do publikacji (DtP).

dr Karolina POMORSKA

Karolina Pomorska jest Assistant Professor na Wydziale Politologii Uniwersytetu w Maastricht, doktorat obroniła na Uniwersytecie w Loughborough w Wielkiej Brytanii. W 2010 roku na pobycie naukowym na Uniwersytecie w Cambridge. Główne zainteresowania naukowe to m.in. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa Unii Europejskiej, wpływ państw członkowskich na politykę UE, procesy socjalizacji wśród urzędników Rady UE i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych. Wyniki jej badań były publikowane w międzynarodowych czasopismach naukowych, takich jak „Journal of European Public Policy”, „Comparative European Politics”, „Journal of European Integration”, „Politique Europeenne” czy „The Hague Journal of Diplomacy”.

Ewa STEPAN

Konsultant w dziedzinie komunikacji społecznej, dyplomacji publicznej, polityki UE w dziedzinie edukacji i informacji i zmian klimatu. Lider i koordynator projektów. Ukończyła studia na wydziale teatrologii na Uniwersytecie Jagiellońskim. Studiowała także reżyserię. W latach 1981–1995 mieszkała w Londynie. Była dziennikarzem, krytykiem sztuki, wykładowcą dramatu polskiego, nauczycielem, organizatorem imprez kulturalnych i społecznych. Pracowała m.in. dla BBC World Service. Była korespondentem dla kilku gazet i periodyków: „The Herald Tribune” i „The Polish Daily”, „Teatr”, „Dialog”, „Sztuka”. Prowadziła projekty i organizowała imprezy m.in. dla Polskiego Ośrodka Społeczno-Kulturalnego, Instytutu Kultury Polskiej w Wielkiej Brytanii, London Film Festival, London Theatre Festival.

W latach 1995–2004 w Przedstawicielstwie Komisji Europejskiej w Polsce przygotowywała i wdrażała kampanie informacyjne, projekty w dziedzinie edukacji, mediów i kultury. Prowadziła szereg projektów związanych z komunikacją społeczną i medialną w Polsce oraz ramienia British Council w FYROM (Macedonii). Dla Ambasady Brytyjskiej w Polsce przygotowywała strategię dyplomacji publicznej na temat zmian klimatycznych. W Centrum Stosunków Międzynarodowych prowadziła kampanię informacyjną poprzedzającą konferencję klimatyczną COP14 w Poznaniu w 2008 r. Jest członkiem Rady Fundacji Sue Ryder w Polsce.

Jędrzej TROJANOWSKI

Jędrzej Tomasz Trojanowski jest studentem prawa i stosunków międzynarodowych na Uniwersytecie Warszawskim. Jest stypendystą Fundacji Kazimierza Pułaskiego oraz Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Od września 2010 roku współpracuje z Centrum Stosunków Międzynarodowych.

dr Kazimierz WÓYCICKI

Ur. 1949 w Warszawie, studia filozofii na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. Praca w miesięczniku „Więź” jako współpracownik Tadeusza Mazowieckiego (1974–1980). Więziony w stanie wojennym. W latach 1985–1986 studia politologiczne i historyczne na Uniwersytecie Fryburskim jako stypendysta Fundacji Adenauera. Dziennikarz BBC (1986–1987), liczne kontakty z niemiecką opozycją demokratyczną w latach 70. i 80., redaktor naczelny dziennika „Życie Warszawy” (1990–1993), dyrektor Instytutu Polskiego w Düsseldorfie (1996–1999) i Lipsku (2000–2004), dyrektor oddziału szczecińskiego Instytutu Pamięci Narodowej (2004–2008), koordynator programu obchodów rocznicowych 2009 i doradca ministra w Urzędzie ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Wykładowca Uniwersytetu Warszawskiego. Współinicjator „grupy Kopernika” – polsko-niemieckiego kręgu dyskusyjnego. Kurator wystaw: Bramy Wolności (Berlin, Frankfurt, Lipsk, Wiedeń), Expelled (Parlament Europejski, Rennes), Golgota Wschodu (Sejm RP, Białystok).

Publikacje m.in.: *Czy bać się Niemców?*, Warszawa 1990, *Spór Walser-Bubis*, Warszawa 1999. *Deutschland-Polen-Osteuropa. Deutsche und polnische Vorüberlegungen zu einer gemeinsamen Ostpolitik der erweiterten Europäischen Union*. Hg. Von Dieter Bingen und Kazimierz Wóycicki, Wiesbaden 2002. *Niemiecki rachunek sumienia*. Wrocław 2003, *Holocaust w niemieckiej i polskiej świadomości w: Polacy i Niemcy. Historia-kultura-polityka* Poznań 2003. *Die Destruktion des dialogs. Zur innenpolitischen Instrumentalisierung negativer Fremdbilder und Feindbilder* Hg. Von Dieter Bingen, Peter Oliver Loew und Kazimierz Wóycicki, Wiesbaden 2007, *Jak rozmawiać z Niemcami? O trudnościach polsko-niemieckiego dialogu i jego europejskim wyzwaniu*, 2009.

Liczne nagrody i wyróżnienia, m.in. Krzyż Zasługi Republiki Federalnej Niemiec na Wstędze, Doroczna Nagroda Uniwersytetu Viadrina 2007.

Piotr ZALEWSKI

Absolwent Uniwersytetu Columbia (licencjat, r. 2000), Uniwersytetu Jagiellońskiego (magister etnologii, r. 2002), Uniwersytetu Exeter (magister europeistyki, r. 2003) oraz Kolegium Europejskiego (magister europejskich specjalistycznych studiów interdyscyplinarnych – polityka i administracja, 2004). W roku 2003 specjalista ds. Konwentu Europejskiego przy Sekretariacie Rady Legislacyjnej. W latach 2004–2005 koordynator programu europejskiego CSM. W latach 2005–2008 attaché prasowy Parlamentu Europejskiego.

Zawartość

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI W 2012 ROKU	1
1. WPROWADZENIE.....	2
2. CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH (CSM).....	3
3. DZIAŁALNOŚĆ PROGRAMOWA CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH	4
4. SEMINARIA I KONFERENCJE CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH PROWADZONE W RAMACH DZIAŁALNOŚCI PROGRAMOWEJ.....	5
5. PUBLIKACJE CSM w 2012 r.....	14
6. ZESPÓŁ CSM w 2012 r.....	16

CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH
CENTER FOR INTERNATIONAL RELATIONS

ul. Emilii Plater 25
00-688 WARSZAWA
tel.: (+48 22) 646 52 67, 646 52 68
fax: (+48 22) 646 52 58
e-mail: info@csm.org.pl
www.csm.org.pl